

توسعه برنامه های

موبایل

جلسه پنجم مجازی

بخش اول

سحر صادقی

آموزش کار با صفحه لمسی در اندروید با چند مثال

Gesture در واقع مربوط به حرکات لمسی صفحه و کوچک و بزرگ کردن تصاویر است؛ اندروید انواع خاصی از لمس صفحه را ارائه می دهد که عبارتند از:

- فشار دادن (pinch)
- ضربه ی دوتایی (double tap)
- فهرست ها (scrolls)
- فشار طولانی مدت (long presses)
- flinch

اندروید کلاس GestureDetector را ارائه می دهد تا event های Gesture را دریافت کرده و به ما بگوید که آیا این رویداد ها (با Gesture رفتار) منطبق هستند یا نه. برای استفاده از آن لازم است یک آبجکت از GestureDetector ایجاد کنید و سپس یک کلاس دیگر با GestureDetector.SimpleOnGestureListener گسترش دهید تا مانند یک شنونده عمل کنید و بعضی از متدها را override کنید.

سینتکس آن را می توانید در زیر ببینید:

```
GestureDetector myG; myG = new GestureDetector(this, new Gesture()); class Gesture extends GestureDetector.SimpleOnGestureListener { public boolean onSingleTapUp(MotionEvent ev) { } public void onLongPress(MotionEvent ev) { } public boolean onScroll(MotionEvent e1, MotionEvent e2, float distanceX, float distanceY) { } public boolean onFling(MotionEvent e1, MotionEvent e2, float velocityX, float velocityY) { } }
```

رفتار: pinch

اندروید برای اداره (Gesture رفتار pinch)، کلاس ScaleGestureDetector را ایجاد می کند. برای استفاده از این کلاس لازم است که یک آبجکت از این کلاس را نمونه گذاری کنید که سینتکس آن را در زیر می بینید:

```
ScaleGestureDetector SGD; SGD = new ScaleGestureDetector(this, new ScaleListener());
```

اولین پارامتر کانتکست (context) و دومین پارامتر شنونده ی رویداد (event listener) می باشد. ما باید رویداد شنونده را تعریف کرده و از تابع onTouchEvent برای به کار انداختن آن استفاده کنیم. سینتکس آن را در زیر می بینید:

```
public boolean onTouchEvent(MotionEvent ev) { SGD.onTouchEvent(ev); return true; } private class ScaleListener extends ScaleGestureDetector.SimpleOnScaleGestureListener { @Override public boolean onScale(ScaleGestureDetector detector) { float scale = detector.getScaleFactor(); return true; } }
```

علاوه بر pinch ، متد های دیگری هم وجود دارند که در مورد رویداد های لمس (touch event) بیشتر توضیح می دهند.

لیست آن ها در زیر ارائه شده اند:

- `getTime()` این متد زمان پردازش شدن ، زمان رویداد را به دست می آورد.
- `getFocusX()` این متد مختصات X را از نقطه ی کانونی آخرین حرکت (gesture) به دست می آورد.
- `getFocusY()` این متد مختصات Y را از نقطه ی کانونی آخرین حرکت (gesture) به دست می آورد.
- `getTimeDelta()` این متد تفاوت زمانی بین مقیاس رویداد قبلی و مقیاس رویداد کنونی به یک هزارم ثانیه (milliseconds) بر می گرداند.
- `isInProgress()` این متد بولین ، اگر مقیاس یک حرکت (gesture) در حال پیشروی باشد ، true را باز می گردد.
- `onTouchEvent(MotionEvent event)` این متد MotionEvents را قبول کرده و اگر رویداد ها مناسب باشند ، می فرستد.

مثال :

در اینجا مثالی را می بینید که استفاده از کلاس ScaleGestureDetector را توضیح می دهد. این مثال یک اپلیکیشن پایه ایجاد می کند که به شما اجازه می دهد تا از طریق pinch چیزی را زوم کنید یا از حالت زوم خارج شوید.

برای آزمایش با این مثال به یک دستگاه واقعی یا یک امولاتور با صفحه ی لمسی فعال نیاز خواهید داشت.

۱. برای ایجاد یک اپلیکیشن اندروید از Android studio تحت پکیج com.example.gestures استفاده نمایید.

۲. فایل src/MainActivity.java را برای افزودن کد لازم تغییر دهید.

۳. res/layout/activity_main را برای افزودن کامپوننت های XML مربوطه تغییر دهید.

۴. برنامه را اجرا کرده و یک دستگاه اجرایی اندروید انتخاب کنید و برنامه را روی آن نصب کنید و نتایج را بررسی

کنید.

محتوای فایل اکتیویتی اصلی : src/MainActivity.java

```
package com.example.sairamkrishna.myapplication; import android.app.Activity; import android.graphics.Matrix; import android.os.Bundle; import android.view.MotionEvent; import android.view.ScaleGestureDetector; import android.widget.ImageView; public class MainActivity extends Activity { private ImageView iv; private Matrix matrix = new Matrix(); private float scale = 1f; private ScaleGestureDetector SGD; @Override protected void onCreate(Bundle savedInstanceState) { super.onCreate(savedInstanceState); setContentView(R.layout.activity_main); iv=(ImageView)findViewById(R.id.imageView); SGD = new ScaleGestureDetector(this,new ScaleListener()); public boolean onTouchEvent(MotionEvent ev) { SGD.onTouchEvent(ev); return true; } private class ScaleListener extends ScaleGestureDetector.SimpleOnScaleGestureListener { @Override public boolean onScale(ScaleGestureDetector detector) { scale *= detector.getScaleFactor(); scale = Math.max(0.1f, Math.min(scale, 5.0f)); matrix.setScale(scale, scale); iv.setImageMatrix(matrix); return true; } } }
```

محتوای تغییر یافته فایل : res/layout/activity_main.xml

```
<RelativeLayout xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android" xmlns:tools="http://schemas.android.com/tools" android:layout_width="match_parent" android:layout_height="match_parent" android:paddingLeft="@dimen/activity_horizontal_margin" android:paddingRight="@dimen/activity_horizontal_margin" android:paddingTop="@dimen/activity_vertical_margin" android:paddingBottom="@dimen/activity_vertical_margin" tools:context=".MainActivity" > <TextView android:text="Gestures Example" android:layout_width="wrap_content" android:layout_height="wrap_content" android:id="@+id/textview" android:textSize="35dp" android:layout_alignParentTop="true" android:layout_centerHorizontal="true" /> <TextView android:layout_width="wrap_co
```

```

ntent"        android:layout_height="wrap_content"        android:text="Tutorials po
int"         android:id="@+id/textView"        android:layout_below="@+id/textview"
android:layout_centerHorizontal="true"        android:textColor="#ff7aff24"        a
ndroid:textSize="35dp" />        <ImageView        android:layout_width="wrap_co
ntent"        android:layout_height="wrap_content"        android:id="@+id/imageView
"        android:src="@drawable/abc"        android:scaleType="matrix"        android
:layout_below="@+id/textView"        android:layout_alignParentLeft="true"        an
droid:layout_alignParentStart="true"        android:layout_alignParentBottom="true"
android:layout_alignParentRight="true"        android:layout_alignParentEnd="true"
/>        </RelativeLayout>

```

res/values/string.xml : محتوای

```

<resources>        <string name="app_name">My Application</string> </resources>

```

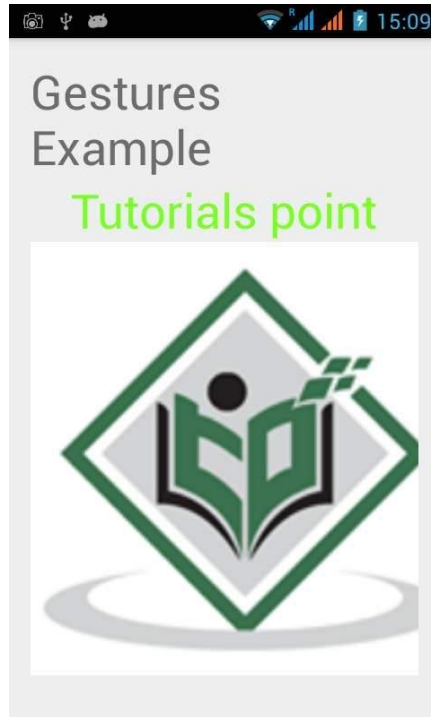
AndroidManifest.xml : محتوای فایل

```

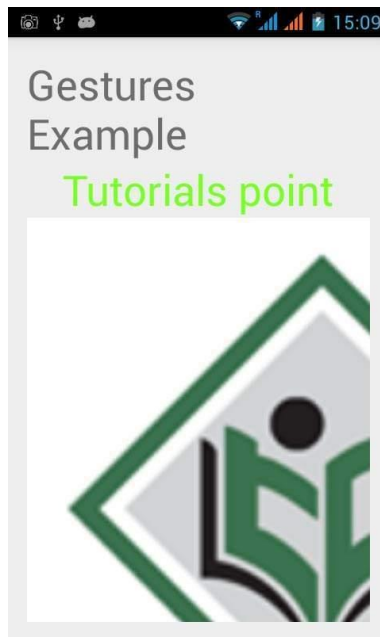
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?> <manifest xmlns:android="http://schemas.an
droid.com/apk/res/android"        package="com.example.sairamkrishna.myapplication" >
<application        android:allowBackup="true"        android:icon="@drawable/ic_lau
ncher"        android:label="@string/app_name"        android:theme="@style/AppTheme
" >        <activity        android:name="com.example.sairamkrishna.myappl
icationMainActivity"        android:label="@string/app_name" >
<intent-filter>        <action android:name="android.intent.action.MAIN" />
<category android:name="android.intent.category.LAUNCHER" />        </intent-fil
ter>        </activity>        </application> </manifest>

```

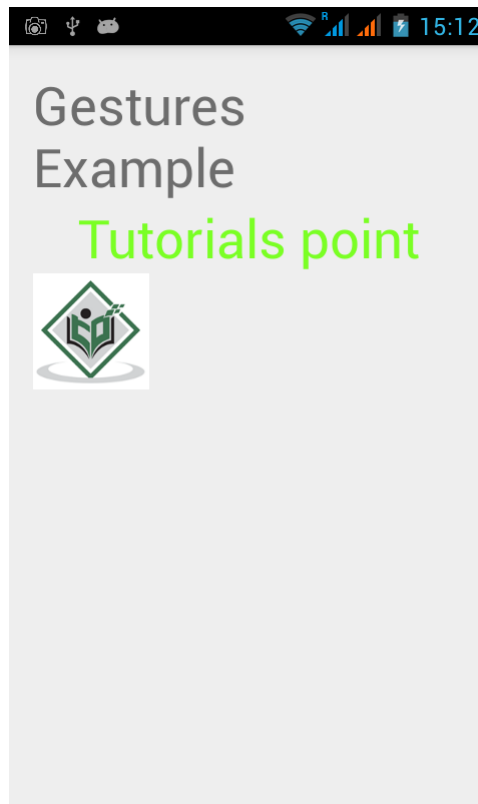
اجازه بدهید اپلیکیشن را اجرا کنیم. فرض می کنیم که دستگاه موبایل اندروید خود را به کامپیوتر متصل کرده اید. برای اجرای برنامه از Android studio ، یکی از فایل های اکتیویتی پروژه را باز کرده و روی آیکون Run از نوار ابزار کلیک کنید.

اکنون دو انگشت را روی صفحه ی اندروید قرار داده و آن ها را از هم دور کنید. خواهید دید که تصویر اندروید بزرگتر می شود. مانند تصویر زیر:

حال دوباره دو انگشت را روی صفحه قرار داده و آنها را به هم نزدیک کنید، خواهید دید که تصویر اندروید کوچکتر می شود، مانند تصویر زیر:

چینش ها و ابزار canvas

ساخت و پیاده سازی view های سفارشی و ترکیبی در اندروید

View های پیش فرض محیط اندروید

چارچوب نرم افزاری (framework) اندروید تعدادی view درون ساخته و پیش فرض ارائه می دهد که توسعه دهنده می تواند از آن ها به صورت آماده استفاده نماید. کلاسی که تمامی view ها (همان کنترل ها و المان های رابط کاربری) از آن مشتق و ارث بری می شوند، View می باشد.

View ها موظف هستند خود و تمامی المان های داخل خود (view های فرزند که در ViewGroup با آن مواجه می شوید) را اندازه گیری، طرح بندی (layout) و ترسیم نمایند.

View ها همچنین می بایست اطلاعات مربوط به وضعیت UI (state) را ذخیره کرده و event هایی که با تعامل کاربر با المان های رابط کاربری (لمس نمایشگر) فعال می شوند را مدیریت نمایند.

البته توسعه دهندگان این امکان را هم دارند که view های اختصاصی تعریف نموده و آن را در اپلیکیشن خود بکار ببرند.

به منظور تعریف view های سفارشی و دلخواه خود می توانید به یکی از روش های زیر اقدام نمایید:

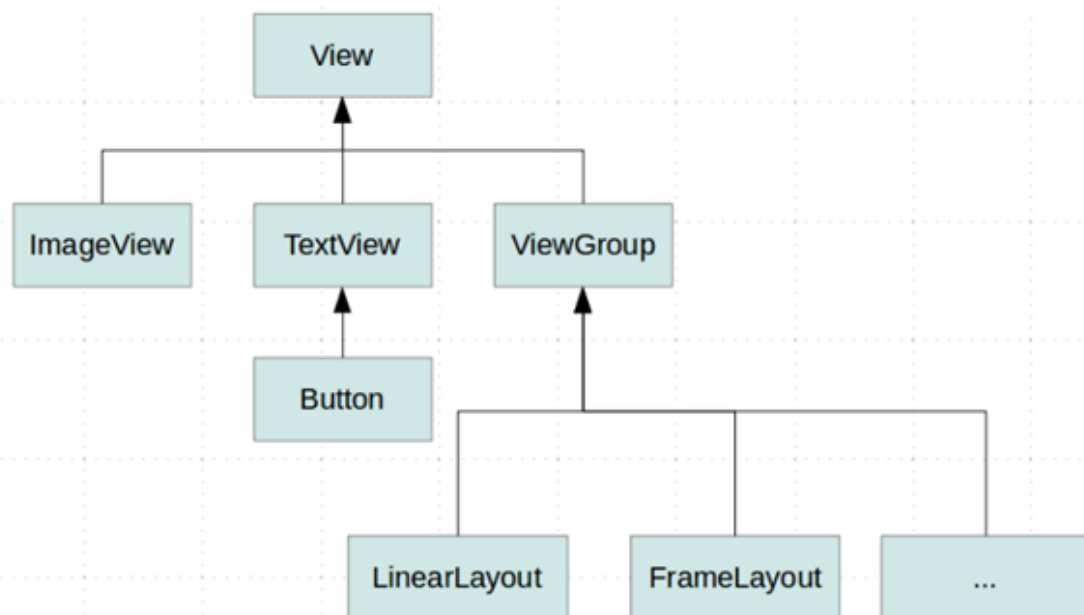
- Compound view تلفیق view ها با اتصال پیش فرض (default wiring)

- Custom view ساخت view های اختصاصی و دلخواه خود

بازت بری از یک view آماده همچون Button

بازت بری از کلاس View

تصویر زیر زنجیره ی ارث بری و سلسله مراتب view های پیش فرض اندروید را به نمایش می گذارد.

View های سفارشی معمولاً با هدف ارائه ی تجربه ی کاربری ویژه و دلخواه که با view های پیش فرض و آماده ی خود اندروید امکان پذیر نیست ساخته می شوند. علاوه پیاده سازی view های اختصاصی این امکان را برای توسعه دهنده فراهم می کند تا با ابتکار خود کارایی را افزایش دهد برای مثال در خصوص پیاده سازی layout اختصاصی، برنامه نویسی می تواند layout manager را با توجه به نیاز خود تنظیم و بهینه نماید.

اندروید چگونه view hierarchy را ترسیم می نماید!

پس از اینکه انتخاب و تمرکز UI بر روی یک activity متمرکز می شود، در همان لحظه بایستی root node (گره یا عنصر اصلی و آغازین) سلسه مراتب layout خود را در اختیار سیستم اندروید قرار دهد. پس از آن سیستم اندروید فرایند ترسیم را آغاز می نماید.

روند ترسیم layout دو مرحله را پشت سر می گذارد:

- **measuring pass (مرحله ی سنجش و اندازه گیری) - توسط متد `measure(int, int)` پیاده سازی می شود.** این مرحله به صورت پیمایش از بالای سلسله مراتب view تا پایین آن اتفاق می افتد. هر view اندازه های خود را ذخیره می کند.

- **layout pass (مرحله ی تنظیم چیدمان و طرح بندی) - این مرحله توسط متد `layout(int, int, int, int)` پیاده سازی می شود.** پیمایش مرحله ی جاری نیز از بالای سلسله مراتب view به پایین آن رخ می دهد. طی این مرحله هر layout manager مسئول چیدمان و موقعیت دهی فرزندان خود (view های داخل خود) می باشد. لازم به ذکر است که متد فوق برای تنظیم موقعیت view ها از اندازه های بدست آمده در مرحله ی اول استفاده می کند.

نکته:

مرحله ی `measure` (اندازه گیری) و `layout` (چیدمان) همیشه همزمان اتفاق می افتند.

Layout manager می تواند مرحله ی اندازه گیری را چندین بار اجرا نماید. برای مثال، `LinearLayout` از attribute `weight` به نام پشتیبانی می کند که فضای خالی باقی مانده را بین view ها پخش نموده و `RelativeLayout` تمامی المان یا view های فرزند خود را چندین بار اندازه گیری می کند تا `constraint` های تعیین شده در فایل layout همگی بر آورده شوند.

`View` یا `activity` هر یک می توانند مرحله ی اندازه گیری و چیدمان را با فراخوانی متد `requestLayout()` راه اندازی نماید.

پس از انجام محاسبات مربوط به اندازه گیری و تنظیم چیدمان المان ها، view ها اقدام به ترسیم خود می نمایند. جهت راه اندازی این عملیات کافی است متد `invalidate()` از کلاس `View` فراخوانی شود.

استفاده از view های جدید در فایل های layout

View های اختصاصی و ترکیبی (پیچیده) می توانند در فایل های layout تعریف و استفاده شوند. برای نیل به این هدف لازم است اسم view ها را به صورت تمام و کامل در فایل ذکر شده قید نمایید. برای مثال می بایست اسم کلاس و پکیج (پوشه ی اصلی پروژه) را ارائه کنید.

[?](#)

```
1 <!--?xml version="1.0" encoding="utf-8" ?-->
2 <LinearLayout xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android" android:layout_
  android:orientation="vertical">
3 <Button android:id="@+id/button1" android:layout_width="wrap_content" android:layout_
4 <de.vogella.android.ownview.mydrawview android:id="@+id/myDrawView1" android:layout_
5
6 </de.vogella.android.ownview.mydrawview></button></LinearLayout>
```

توجه:

در صورت تمایل می توانید name space خود را در فایل layout اعلان نمایید، مانند name space اندروید.

Alternatively you can also declare you name space in the layout file, similar to the Android name space

تهیه ی تصویر آنی (screenshot) از view ها

تمامی کلاس های View این قابلیت را دارند از وضعیت و ظاهر کنونی خود تصویر آنی تهیه نمایند.

[?](#)

```
1 # Build the Drawing Cache
2 view.buildDrawingCache();
3 # Create Bitmap
4 Bitmap cache = view.getDrawingCache();
5 # Save Bitmap
6 saveBitmap(cache);
7 view.destroyDrawingCache();
```

view های ترکیبی (Compound views)

View های ترکیبی (یا کامپوننت های ترکیبی) به View های گفته می شوند که از ترکیب چند view دیگر پدید آمده باشد.

Compound view ها به شما این امکان را می دهند تا API ها و توابع اختصاصی خود را جهت بروزرسانی و کوئری گرفتن از اطلاعات مربوط به وضعیت view بکار ببرید.

برای این control یک فایل layout تعریف می کنید و آن را به compound view خود تخصیص می دهید. در پیاده سازی compound view ، بایستی ارتباط متقابل view ها را تعریف کرده باشید. ابتدا یک فایل layout تعریف می کنید که اعضا و توابع کلاس ViewGroup مربوطه را به ارث می برد. در این کلاس فایل layout را بارگذاری نموده (inflate) و منطق (کد) اتصال و ارتباط View را پیاده سازی می نمایید.

نکته:

برای افزایش کارایی و سرعت اجرا، بهتر است view سفارشی که از کلاس View ارث بری کرده ایجاد نمایید. از این طریق می توانید سلسله مراتب view خود و زیرشاخه های آن را به صورت خطی نمایش دهید (flatten view). چرا که در این حالت ترسیم view به پیمایش کمتری نیاز دارد و در صورتی که به شکل درستی پیاده سازی شود، بسیار سریع تر اجرا خواهد شد.

ساخت view های اختصاصی

پیاده سازی view های اختصاصی

با ارث بری از کلاس View یا یکی از کلاس های مشتق آن (subclass) ، شما می توانید view دلخواه خود را ایجاد نمایید.

برای ترسیم view می توانید متد `onDraw()` را بکار ببرید. در این متد یک آبجکت Canvas به عنوان ورودی دریافت می کنید. آبجکت نام برده به شما امکان می دهد تا عملیات ترسیم همچون کشیدن خط، دایره، درج متن یا bitmap را در سطح آن انجام دهید. در صورتی که view مجدداً ترسیم گردد، شما می توانید متد `invalidate()` را فراخوانی کنید که خود سبب فراخوانی متد `onDraw()` این view می شود.

نکته:

در صورت تعریف view های اختصاصی، حتماً کلاس `ViewConfiguration` را بررسی نمایید چرا که این کلاس تعدادی ثابت (constant) درون ساخته دارد که شما می توانید برای تعریف view ها مورد استفاده قرار دهید.

برای ترسیم Views توسعه دهندگان اغلب از ۲ API Canvas استفاده می کنند.

اندازه گیری view ها

Layout manager متد `onMeasure()` از view مورد نظر را صدا می زند View. سپس پارامترهای layout را از layout manager دریافت می کند layout manager. وظیفه ی تعیین اندازه ی تمامی view های داخل خود را بر عهده دارد.

View می بایست متد `setMeasuredDimension(int, int)` را با نتیجه مورد نظر فراخوانی نماید.

تعریف layout manager اختصاصی

برای تعریف layout manager اختصاصی خود می توانید اعضا و توابع کلاس `ViewGroup` را به ارث ببرید. یا انجام کار فوق این امکان برای شما فراهم می شود تا layout manager های کارآمد و بهینه تری را پیاده سازی نموده یا افکت های دیداری را خلق کنید که در محیط (platform) اندروید وجود ندارد.

یک layout manager سفارشی، به تبع پیاده سازی توابع `onMeasure()` و `onLayout()` را بازنویسی (override) نموده و عملیات محاسبه ی (اندازه ی) المان های فرزند خود را نیز به صورت اختصاصی انجام می دهد. برای مثال ممکن است استفاده از ویژگی سنگین و زمان بر `layout_weight` از کلاس `LinearLayout` را کنار بگذارد.

نکته:

به منظور محاسبه ی اندازه ی المان محصور (فرزند) کافی است متد `measureChildWithMargins()` از کلاس `ViewGroup` را فراخوانی نمایید.

توصیه می شود تمامی پارامترهای اضافی layout را در یک کلاس داخلی درون نمونه ی پیاده سازی شده ی خود از `ViewGroup` قرار دهید. برای مثال کلاس `LayoutParams` به عنوان یک ویژگی در کلاس `ViewGroup` ویژگی های `command`، `layout` و `parameters` را درون خود کپسوله کرده است و کلاس `LinearLayout` نیز علاوه بر این ویژگی ها، ویژگی `layout_weight` را به این ویژگی اضافه نموده است.

Life Cycle

event ها و توابع مربوط به مدیریت چرخه ی حیات window

یک view زمانی نمایش داده می شود که به layout hierarchy متصل باشد layout hierarchy. نیز خود به تابع به window وصل می باشد. هر view تعداد زیادی تابع hook مدیریت چرخه ی حیات دارد.